English	HYBRID CHILLI (PUSHPAK 341)	கலவரவரை	தமிழில் சோதி (தூய 341)	மராத்தியம்	ஒடியாவில் சோதி (புஷ்பக் 341)	ஹிந்தி-முன்னுரைகள்	குஜராத்தில் சோதி (புஷ்பக் 341)	கன்னடம்	தெலுங்கு சோதி (புஷ்பக் 341)	மலையாளம்	மத்திய ஆடு (தமிழ் 341)
Field Sanitation	Remove residues of precious crops, weeds, old vines and diseased/damaged plant material before sowing. Keep the boundaries of field clean to reduce pest and disease carry-over.	**விதை விதைத்தல்**	முந்தைய சுழற்சி பயிர்கள் களைகள் அல்லது பழைய கொடிகள் மற்றும் நோய் / சேதமடைந்த தாவரப் பொருட்களை அகற்றவும். பூச்சி மற்றும் நோய் பரவுவதைக் குறைக்க வயலின் எல்லைகளை சுத்தமாக வைக்கவும்.	**பேரணி வரவேற்பு**	வரவிருக்கும் பயிர்கள் களைகள் வயதான கொடிகள் மற்றும் நோய் / சேதமடைந்த தாவரப் பொருட்களை விதைப்பதற்கு முன் அகற்றவும். பூச்சி மற்றும் நோய் பரவுவதைக் குறைக்க வயலின் எல்லைகளை சுத்தமாக வைக்கவும்.	**விதை விதைத்தல்**	விலைமதிப்புமிக்க பயிர்கள், களைகள், பழைய கொடிகள் மற்றும் நோய் / சேதமடைந்த தாவர பொருட்களை விதைப்பதற்கு முன் அகற்றவும். பூச்சி மற்றும் நோய் பரவுவதைக் குறைக்க வயலின் எல்லைகளை சுத்தமாக வைக்கவும்.	**ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಲು**	விலைமதிப்புமிக்க பயிர்கள், களைகள், பழைய கொடிகள் மற்றும் நோய் / சேதமடைந்த தாவர பொருட்களை விதைப்பதற்கு முன் அகற்றவும். பூச்சி மற்றும் நோய் பரவுவதைக் குறைக்க வயலின் எல்லைகளை சுத்தமாக வைக்கவும்.	**ഇട്ട സൂക്ഷിക്കുക**	விலைமதிப்புமிக்க பயிர்கள், களைகள், பழைய கொடிகள் மற்றும் நோய் / சேதமடைந்த தாவர பொருட்களை விதைப்பதற்கு முன் அகற்றவும். பூச்சி மற்றும் நோய் பரவுவதைக் குறைக்க வயலின் எல்லைகளை சுத்தமாக வைக்கவும்.
Soil requirement	Sandy loam to loam soil, well-drained, fertile, with good organic matter. Ideal pH-range: around 6.0-7.0. Avoid waterlogging, as Chilli is sensitive to excess moisture.	**மேற்பரப்பு தயாரிப்பு**	மணற்பாங்கான மண்ணாகவோ, அல்லது மண்ணாகவோ, நன்கு வடிகால் வசதியுடனும், வளமானதாகவும், மட்டுமே. சிறந்த கரிமத்துக்கள் கொண்ட. மண் உகந்த pH வரம்பு: சுமார் 6.0-7.0. மிளகாய் நீரேக்கத்தை அதிகப்படுத்தக் கூடிய உயர்ந்த ஈரப்பதத்தை நீங்கள் தவிர்க்க வேண்டும். நீர் தேங்குவதைத் தவிர்க்கவும்.	**मातीची आवश्यकता**	वाळूमिश्रित चिकणमाती ते चिकणमाती जमाती जमीन, उत्तम निचरा होणारी, सुपीक, आणि सेंद्रियदृष्ट्या समृद्ध असावी. आदर्श pH-श्रेणी: सुमारे 6.0 ते 7.0. मिरची साठू द्या तसा, कारण मिरची जास्त आर्द्रतेला संवेदनशील आहे.	**ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ**	ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಣ್ಣಿನವರೆಗೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರಿದಾಗುವ, ಫಲವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರ್ಶ pH-ಶ್ರೇಣಿ: ಸುಮಾರು 6.0 ರಿಂದ 7.0. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೇವಾಂಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.	**ഇട്ട സൂക്ഷിക്കുക**	ചുണ്ടലി മണ്ണിനോടുള്ള ചെറുതായി ചുവപ്പുകലർന്ന മണ്ണ്, നല്ല നീർവാർച്ചയുള്ളതും, ഫലഭൂയിഷ്ഠവും, ജൈവവസ്തുക്കൾ കൂടുതലുള്ളതും. ഇഡിയൽ pH-ശ്രേണി: ഏകദേശം 6.0-7.0. മിളകിന് ഈർപ്പത്തോട് സെൻസിറ്റീവ് ആയതിനാൽ വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കുക.
Soil Testing	Conduct soil testing at least once every 2–3 years for EC, pH, OC, and macro-micro nutrients, and apply fertilizers based on test results.	**மூல சரிபார்**	மேற்பரப்பு தயாரிப்பு, விதைப்பு மற்றும் மூலதன செலவு ஆகியவற்றை மண் பரிசோதனை முடிவுகளின் அடிப்படையில் மேற்கொள்ளவும்.	**माती परीक्षण**	EC, pH, OC மற்றும் மேக்ரோ-மைக்ரோ சத்துக்கள் போன்ற மண் பரிசோதனையை ஒவ்வொரு 2-3 ஆண்டுகளுக்கு குறைந்தபட்சம் மண் பரிசோதனை செய்யவும். பரிசோதனை முடிவுகளின் அடிப்படையில் உரங்களை பயன்படுத்தவும்.	**मातीची परीक्षण**	EC, pH, OC மற்றும் மேக்ரோ-மைக்ரோ சத்துக்கள் போன்ற மண் பரிசோதனையை ஒவ்வொரு 2-3 ஆண்டுகளுக்கு குறைந்தபட்சம் மண் பரிசோதனை செய்யவும். பரிசோதனை முடிவுகளின் அடிப்படையில் உரங்களை பயன்படுத்தவும்.	**ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು**	EC, pH, OC மற்றும் மேக்ரோ-மைக்ரோ சத்துக்கள் போன்ற மண் பரிசோதனையை ஒவ்வொரு 2-3 ஆண்டுகளுக்கு குறைந்தபட்சம் மண் பரிசோதனை செய்யவும். பரிசோதனை முடிவுகளின் அடிப்படையில் உரங்களை பயன்படுத்தவும்.	**മണ്ണ് പരിശോധന**	EC, pH, OC மற்றும் மேக்ரோ-மைக்ரோ சத்துக்கள் போன்ற மண் பரிசோதனையை ஒவ்வொரு 2-3 ஆண்டுகளுக்கு குறைந்தபட்சம் மண் பரிசோதனை செய்யவும். பரிசோதனை முடிவுகளின் அடிப்படையில் உரங்களை பயன்படுத்தவும்.
Climate Suitability	Climate Requirement Warm-season crop. Optimum temperature: 25–30 °C. Does not tolerate frost or cold humidity. Annual rainfall: 625–1500 mm is ideal if well-distributed.	**காலநிலை பொருத்தம்**	சராசரி மழை அளவுகள்? சராசரி வெப்பநிலை: 25-30 டிகிரி செல்சியஸ். வழக்கமான மழை: 625-1500 மிமீ, மழை சமமாக பரவினால் அதிக மகசூல் கிடைக்கும்.	**हवामान आवश्यकता** उष्ण हंगामातील पीक. आदर्श तापमान: २५-३०°C. दंव किंवा थंडा आर्द्रता सहन करत नाही. वार्षिक पर्जन्यमान: जर पाऊस योग्य रितीने वितरित झाला तर ६२५-१५०० मिमी आदर्श आहे.	**ಹವಾಮಾನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ**	ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಋತುವಿನ ಬೆಳೆ. ಇಷ್ಟವಾದ ತಾಪಮಾನ: 25-30 °C. ಹಿಮ ಅಥವಾ ಶೀತ ಆರ್ದ್ರತೆಯನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ: 625-1500 ಮಿಮೀ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾದರೆ ಆದರ್ಶ.	**ഹവാമാനം പൊരുത്തപ്പെടൽ**	ചൂടുള്ള കാലാവസ്ഥയിലെ വിള. ഒപ്പിമാം താപനില: 25-30 °C. മഞ്ഞുവീഴ്ചയോ തണുത്ത ഈർപ്പമോ സഹിക്കുന്നില്ല. വാർഷിക മഴയ്ക്ക് 625-1500 മി.മീ. വരെ നല്ലവിധം ലഭിച്ചാൽ നല്ലതാണ്.	**मौसमाच्या आवश्यकता** उष्ण हंगामाची पीक. आदर्श तापमान: २५-३०°C. दंव किंवा थंड आर्द्रता सहन करत नाही. वार्षिक पर्जन्यमान: जर पाऊस योग्य रितीने वितरित झाला तर ६२५-१५०० मिमी आदर्श आहे.	**ಹವಾಮಾನ ಅವಶ್ಯಕತೆ** ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಋತುವಿನ ಬೆಳೆ. ಸೂಕ್ತ ತಾಪಮಾನ: 25-30 °C. ಹಿಮ ಅಥವಾ ತಣ್ಣನೆಯ ಆರ್ದ್ರತೆಯನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ: 625-1500 ಮಿಮೀ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾದರೆ ಆದರ್ಶ.	**ഹവാമാനം ആവശ്യകത** ചൂടുള്ള കാലത്തെ വിള. ഒപ്പിമാം താപനില: 25-30 °C. മഞ്ഞ് അല്ലെങ്കിൽ തണുത്ത ഈർപ്പം സഹിക്കുന്നില്ല. വാർഷിക മഴ: 625-1500 മി.മീ. വരെ നല്ലവിധം ലഭിച്ചാൽ നല്ലതാണ്.
Land preparation	Land Preparation 2–3 deep ploughings followed by harrowing to make fine tilth. Add 20–25 t/ha FYM (farmyard manure) before last ploughing. Raised beds or ridges recommended in heavy soil areas for proper drainage.	**மூலிகை விதைகள்**	மூலிகை விதைகள் 2-3 நல்ல ஆழமான உழவு மற்றும் நல்ல தரமான மண் தயாரிக்க ஹாரோ. கடைசி உழவுக்கு முன் ஹெக்டேருக்கு 20-25 டன் எரு (FYM) சேர்க்கவும். கனமான மண் உள்ள பகுதிகளில் சரியான வடிகால் வசதிக்காக உயர்ந்த படுக்கைகள் அல்லது வரம்புகள் பரிந்துரைக்கப்படுகின்றன.	**जमीनीची तयारी**	जमिनीची तयारी २-३ खोल नांगरणी करून त्यानंतर कुळवणी करून जमीन भुसभुशीत करा. शेवटच्या नांगरणीपूर्वी १०-२० टन शेणखत (FYM) घाला. जड जमीनीच्या क्षेत्रात योग्य निचऱ्यासाठी उंच वरंबे किंवा सऱ्या वापरणीची शिफारस केली जाते.	**ಭೂಮಿಯ ಸಿದ್ಧತೆ**	ಹೊಲ ತಯಾರಿಕೆ 2-3 ಆಳವಾದ ಉಳುಮೆಗಳು ನಂತರ ಹರೋಯಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕೃಷಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೊನೆಯ ಉಳುಮೆಯ ಮೊದಲು ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 20-25 ಟನ್ FYM (ಹೊಲ ಗೊಬ್ಬರ) ಸೇರಿಸಿ. ಭಾರೀ ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಳಚರಂಡಿಗಾಗಿ ಎತ್ತರದ ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟುಗಳು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.	**ഭൂമി തയ്യാറെടുപ്പ്**	നിലം ഒരുക്കൽ 2-3 ആഴത്തിലുള്ള ഉഴുകൽ, തുടർന്ന് ഹാരോയിങ്ങ് നടത്തുന്നതിലൂടെ നല്ല പുകയിലൂടെ കൈവരിക്കുന്നു. അവസാന ഉഴുകലിന് മുമ്പ് ഹെക്ടറിന് 20-25 ടൺ എഫ്.യു.എം. (ഫാം ഗാർഡൻ വളം) ചേർക്കുക. കനത്ത മണ്ണിലെ പ്രദേശങ്ങളിൽ ശരിയായ ഡ്രെയിനേജിനായി ഉയർന്ന കിടക്കകൾ അല്ലെങ്കിൽ വരമ്പുകൾ ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.
Sowing Time	Sowing Time / Season • North India: Nursery sowing in January–February (for summer crop) and June–July (for Kharif). • South India: Throughout the year depending on irrigation. Transplanting after 30–40 days when seedlings are 12–15 cm tall. (Source: Kerala Agriculture Dept & Vikaspedia)	**முதன்மை விதைப்பு**	முதன்மை விதைப்பு • நாற்றங்கால் கலப்பு / ஈரப்பதம் • வடக்கு மாநிலங்கள்: ஜனவரி-பிப்ரவரி (கோடை பயிர்) மற்றும் ஜூன்-ஜூலை (கரீஃப் பருவம்). • தென்னிந்தியா: ஆண்டு முழுவதும் (நீர்ப்பாசனம் வரை). • நாற்றுகள் 12-15 செ.மீ உயரம் வளர்ந்ததும் 30-40 நாட்கள் கழித்து நடவு செய்யுங்கள்.	**पेरणीची वेळ / हंगाम** • उत्तर भारत: जानेवारी-फेब्रुवारीमध्ये (उन्हाळी पिकासाठी) आणि जून-जुलैमध्ये (खरीफ पिकासाठी) रोपवाटिका पेरणी. • दक्षिण भारत: सिंचनाच्या आधारावर वर्षभर पेरणी. • ३०-४० दिवसांनंतर, जेव्हा रोपे १२-१५ सेमी उंच होतील, तेव्हा पुनर्लागवड करावी.	**ಬಿತ್ತನೆ ಸಮಯ** • ಉತ್ತರ ಭಾರತ: ಜನವರಿ-ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ (ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆ) ಮತ್ತು ಜೂನ್-ಜುಲೈ (ಖರೀಫ್ ಋತು). • ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ: ನೀರಾವರಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಷವಿಡೀ. • ಮೊಳಕೆಗಳು 12-15 ಸೆಂ.ಮೀ ಎತ್ತರವಿದ್ದಾಗ 30-40 ದಿನಗಳ ನಂತರ ನಾಟಿ.	**ലോട്ട് ഇടുന്നു**	ചെടിയുടെ ഉയരം 12-15 സെ.മീ. ആകുമ്പോൾ 30-40 ദിവസം കഴിഞ്ഞ് നടീൽ.
Seed rate & Spacing	Seed Rate / Sowing Method / Spacing Seed rate: 400–500 g/ha (transplanted or 100 g/acre (hybrid). Sowing: Raise sturdy beds (1 m width, 15 cm height), cover with shade net, irrigate lightly until germination. Spacing: 40 × 45 cm for irrigated crops; 75 × 60 cm in rainfed conditions. (Source: Kerala Agriculture Dept.)	**விதை மற்றும் தூரம்**	விதை தர / மூலதன செலவு / விதைப்பு / தூரம் விதை தர: 400-500 கிராம்/ஹெக்டேர் (மாற்று நடப்பட்டது) அல்லது 100 கிராம்/ஏக்கர் (கலப்பின). விதைப்பு: வலிமையான படுக்கைகளை (அகலம் 1 மீ, உயரம் 15 செ.மீ) உயர்த்தி, நிழல் வலையால் மூடி, முளைக்கும் வரை லேசாக நீர்ப்பாசனம் செய்யவும். தூரம்: நீர்ப்பாசன பயிர்களுக்கு 40 × 45 செ.மீ; மழைநீர் பாதிப்பிடங்களில் 75 × 60 செ.மீ.	**बियाणे दर / पेरणी पद्धत / अंतर** बियाणे दर: ४०० ग्रॅम/हेक्टर (पुनर्लागवड) किंवा १०० ग्रॅम/एकर (संकरित). पेरणी: गादीची पट्टी (१ मीटर रुंदीची, १५ सेमी उंची) उभारा करा, त्यावर सावलीची जाळी टाका. उगवण होईपर्यंत हलके पाणी द्यावे. अंतर: सिंचनाखालील पिकांसाठी ४० × ४५ सेमी; जिरायती परिस्थितीत ७५ × ६० सेमी. (स्रोत: केरळ कृषी विभाग)	**ಬಿತ್ತನೆ ದರ / ಅಂತರ** ಬಿತ್ತನೆ ದರ: 400-500 ಗ್ರಾಂ/ಹೆಕ್ಟೇರ್ (ಕಸಿ ಮಾಡಿದ) ಅಥವಾ 100 ಗ್ರಾಂ/ಎಕರೆ (ಹೈಬ್ರಿಡ್). ಬಿತ್ತನೆ: ದೃಢವಾದ ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು (ಅಗಲ 1 ಮೀ, ಎತ್ತರ 15 ಸೆಂ.ಮೀ) ಎತ್ತಿ, ನೆರಳು ಬಲೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ, ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವವರೆಗೆ ಲಘುವಾಗಿ ನೀರು ಹಾಕಿ. ಅಂತರ: ನೀರಾವರಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ 40 × 45 ಸೆ.ಮೀ; ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ 75 × 60 ಸೆ.ಮೀ.	**വിത്തിടൽ നിരക്ക് / അകലം** വിത്തിടൽ നിരക്ക്: 400-500 ഗ്രാം/ഹെക്ടർ (നടീൽ വസ്തുക്കൾ) അല്ലെങ്കിൽ 100 ഗ്രാം/ഏക്കർ (ഹൈബ്രിഡ്). വിത്തിടൽ: ഉറപ്പുള്ള തടങ്ങൾ (1 മീ വീതി, 15 സെ.മീ ഉയരം) ഉയർത്തി, തണൽ വലകൊണ്ട് മൂടി, മുളയ്ക്കുന്നതുവരെ നേരിയ നനയ്ക്കുക. അകലം: ജലസേചന വിളകൾക്ക് 40 × 45 സെ.മീ; മഴയെ ആശ്രയിച്ചുള്ള വിളകൾക്ക് 75 × 60 സെ.മീ. (സ്രോതസ്സ്: കേരള കൃഷി വകുപ്പ്)
Seed Treatment	Seed Treatment Treat seeds with Trichoderma viride @ 4 g/kg seed or Pseudomonas fluorescens @ 10 g/kg before sowing to prevent fungal diseases. For chemical treatment: Captan or Thiram @ 2 g/kg seed.	**விதை சிகிச்சை**	விதை சிகிச்சை ஒரு கிலோ விதைக்கு 4 கிராம் என்ற அளவில் ட்ரைகோடெர்மா விரிடியை அல்லது ஒரு கிலோ விதைக்கு 10 கிராம் என்ற அளவில் சூடோமோனாஸ் ஃப்ளோரெசென்ஸ் பூஞ்சை நோய்களைத் தடுக்க விதைப்பதற்கு முன் விதைகளை சிகிச்சை செய்யவும். ரசாயன சிகிச்சைக்கு: கிலோ விதைக்கு 2 கிராம் என்ற அளவில் கேப்டன் அல்லது தைராம்.	**बीज प्रक्रिया** बुरशीजन्य रोगांना प्रतिबंध करण्यासाठी पेरणीपूर्वी विषाणूजन्य ट्रायकोडर्मा विरिडा (Trichoderma viride) @ ४ ग्रॅम/किलो किंवा स्यूडोमोनास फ्लोरेसन्स (Pseudomonas fluorescens) @ १० ग्रॅम/किलो या प्रमाणात प्रक्रिया करा. रासायनिक प्रक्रियेसाठी: कॅप्टन (Captan) किंवा थिराम (Thiram) @ २ ग्रॅम/किलो बियाणे.	**ಬೀಜ ಚಿಕಿತ್ಸೆ** ಶಿಲೀಂಧ್ರ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬಿತ್ತನೆಗೂ ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿ ಕೆಜಿ ಬೀಜಕ್ಕೆ 4 ಗ್ರಾಂ ಎಂಬ ದರದಲ್ಲಿ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ವಿರಿಡೆ (Trichoderma viride) ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ಕೆಜಿ ಬೀಜಕ್ಕೆ 10 ಗ್ರಾಂ ಎಂಬ ದರದಲ್ಲಿ ಪ್ಸೆಡೊಮೊನಾಸ್ ಫ್ಲೋರೆಸೆನ್ಸ್ (Pseudomonas fluorescens) ಯೊಂದಿಗೆ ಬೀಜವನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ: ಕೆಜಿ ಬೀಜಕ್ಕೆ 2 ಗ್ರಾಂ ಎಂಬ ದರದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ (Captan) ಅಥವಾ ಥೈರಾಮ್ (Tiram) ಬಳಸಿರಿ.(ಮೂಲ:	**വിത്ത് ചികിത്സ** ട്രൈകോഡെർമ വിരിഡെ (Trichoderma viride) @ 4 ഗ്രാം/കിലോ അല്ലെങ്കിൽ സ്യൂഡോമോണാസ് ഫ്ലൂറസെൻസ് (Pseudomonas fluorescens) @ 10 ഗ്രാം/കിലോ വിത്തുകൾ ഫംഗസ് രോഗങ്ങൾ തടയുന്നതിന് വിതയ്ക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ചികിത്സിക്കുക. രാസ ചികിത്സയ്ക്ക്: കിലോഗ്രാം വിത്തിന് 2 ഗ്രാം എന്ന അളവിൽ ക്യാപ്റ്റൻ (Captan) അല്ലെങ്കിൽ തൈറാം (Thiram) ഉപയോഗിക്കുക.	**बीज प्रक्रिया** बुरशीजन्य रोगांना प्रतिबंध करण्यासाठी पेरणीपूर्वी विषाणूजन्य ट्रायकोडर्मा विरिडा (Trichoderma viride) @ ४ ग्रॅम/किलो किंवा स्यूडोमोनास फ्लोरेसन्स (Pseudomonas fluorescens) @ १० ग्रॅम/किलो या प्रमाणात बियाणे प्रक्रिया करा. रासायनिक प्रक्रियेसाठी: किलो बियाणे २ ग्रॅम या दराने कॅप्टन (Captan) किंवा थिराम (Tiram) वापरा.
Weed Management	Weed Control First hand weeding at 25–30 days after transplanting and second after 50–55 days. Mulching with plastic or organic residues helps control weeds and conserve soil moisture. Avoid deep hoeing near roots.	**களை மேலாண்மை**	களை கட்டுப்பாடு நாற்று நட்ட 25-30 நாட்கள் கழித்து முதல் முறையாகவும், 50-55 நாட்களுக்குப் பிறகு இண்டாவது முறையாகவும் கைமுறை களையெடுக்கவும். பிளாஸ்டிக் & அல்லது கரிமக் கழிவுகளைக் கொண்டு மூடாக்கு களைகளை கட்டுப்படுத்தவும் மண்ணின் ஈரப்பதத்தை பாதுகாக்கவும் உதவுகிறது. வேர்களுக்கு அருகில் ஆழமாக கொத்தி எடுப்பதைத் தவிர்க்கவும்.	**तण व्यवस्थापन** लागवडीनंतर २५-३० दिवसांनी पहिली आणि ५०-५५ दिवसांनी दुसरी तण काढणी. प्लास्टिक किंवा सेंद्रिय अवशेषांनी मल्चिंग केल्यास तण नियंत्रण व्यवस्थित होते आणि जमिनीतील ओलावा टिकून राहतो. मुळांच्या जवळ खोल खुरपणी करणे टाळावे.	**ಕಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ** ಕಸಿ ಮಾಡಿದ 25-30 ದಿನಗಳ ಮತ್ತು 50-55 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಕೈಯಿಂದ ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವಿಕೆ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅಥವಾ ಸಾವಯವ ಶೇಷಗಳಿಂದ ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬೇರುಗಳ ಬಳಿ ಆಳವಾದ ಹೋಯಿಂಗ್ ಅನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.	**കള നിയന്ത്രണം** നടീലിനു ശേഷം 25-30 ദിവസം കഴിഞ്ഞ് ആദ്യത്തെയും 50-55 ദിവസം കഴിഞ്ഞ് രണ്ടാമത്തെയും കൈകൊണ്ട് കളപറിക്കൽ. പ്ലാസ്റ്റിക് അല്ലെങ്കിൽ ജൈവ അവശിഷ്ടങ്ങൾ കൊണ്ടുള്ള പുതയിടൽ കളകൾ നിയന്ത്രിക്കുകയും മണ്ണിന്റെ ഈർപ്പം സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വേരുകൾക്കടുത്ത് ആഴത്തിൽ കിളയ്ക്കുന്നത് ഒഴിവാക്കുക.	**मुंग व्यवस्थापन** पेरणीनंतर २५-३० दिवसांनी पहिली आणि ५०-५५ दिवसांनी दुसरी खुरपणी करावी. प्लास्टिक किंवा सेंद्रिय अवशेषांचे मल्चिंग तण नियंत्रण करते आणि जमिनीतील ओलावा टिकवून ठेवते. मुळांजवळ खोल खुरपणी करणे टाळावे.
Fertilizer Management	Fertilizer & Nutrient Management Apply based on soil test. General guideline per hectare: • FYM: 20–25 t (basal) • NPK: 160:100:100 kg/ha (N:P₂O₅:K₂O) Application schedule: - Full P & K and half N as basal dose before transplanting. - Remaining N in two equal splits — at 30 and 60 days after transplanting. Use Azospirillum and Phosphobacteria @ 2 kg/ha along with organic manure. (Source: Kerala Agriculture & Vikaspedia)	**உரம் மற்றும் ஊட்டச்சத்து மேலாண்மை**	உரம் மற்றும் ஊட்டச்சத்து மேலாண்மை மண் பரிசோதனை அடிப்படையில் பயன்படுத்தவும். ஒரு ஹெக்டேருக்கு பொதுவான வழிகாட்டுதல்: • தொழு உரம்: 20-25 டன் (அடிப்படை) • NPK: 160:100:100 கிலோ/ஹெக்டேர் (N:P₂O₅:K₂O) பயன்படுத்தும் அட்டவணை: - நாற்று நடுவதற்கு முன் முழு பாஸ்பரஸ் (P) & பொட்டாஷ் (K) மற்றும் பாதி நைட்ரஜன் (N) அடிப்படை. - மேலும் கூடுதல் நைட்ரஜனை மேலாண்மை — நடவு செய்த 30 மற்றும் 60 நாட்களுக்குப் பிறகு. உயிரியல் பயன்பாடுகள்: அசோஸ்பைரில்லம் மற்றும் பாஸ்ஃபோபாக்டீரியா ஆகியவை 2 கிலோ/ஹெக்டேர் என்ற அளவில் கரிம உரத்துடன் பயன்படுத்தப்பட்டால் நல்ல பலன்கள் கிடைக்கும். (மூலம்: கேரள வேளாண்மை மற்றும் விகாஸ்பீடியா)	**ಗೊಬ್ಬರ ನಿರ್ವಹಣೆ** ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ. ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ: • ಎಫ್‌ಯಿಎಂ (ಸೇಂದ್ರಿಯ): 20-25 ಟನ್‌ಗಳು (ಮೂಲ ಗೊಬ್ಬರ) • NPK: 160:100:100 ಕಿಲೋ/ಹೆಕ್ಟೇರ್ (N:P₂O₅:K₂O) ಅನ್ವಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ: - ಸಂಪೂರ್ಣ P ಮತ್ತು K ಮತ್ತು ಅರ್ಧ N ಮೂಲ ಡೋಸ್ ಆಗಿ. - ಉಳಿದ N ಅನ್ನು ಎರಡು ಸಮಾನ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ — ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 30 ಮತ್ತು 60 ದಿನಗಳ ನಂತರ. ಅಜೋಸ್ಪಿರಿಲಮ್ ಮತ್ತು ಫಾಸ್ಫೋಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಅನ್ನು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದೊಂದಿಗೆ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 2 ಕೆಜಿ ದರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ. (ಮೂಲ: ಕೇರಳ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ್‌ಪೀಡಿಯಾ)	**ഖര വളപ്രയോഗം** മണ്ണിന്റെ പരിശോധനയ്ക്കു ശേഷം ഉപയോഗിക്കുക. ഹെക്ടറിന് പൊതുവായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം: • ഫാം യാർഡ് വളം (FYM): 20–25 ടൺ (ബേസ് ഡോസിന്) • NPK: 160:100:100 കിലോഗ്രാം/ഹെക്ടർ (N:P₂O₅:K₂O) പ്രയോഗ ഷെഡ്യൂൾ: - നടീലിനു മുമ്പ് മുഴുവൻ ഫോസ്ഫറസ് (P) & പൊട്ടാഷ് (K) മുഴുവനും നൈട്രജൻ (N) പകുതിയും. - ബാക്കി നൈട്രജൻ രണ്ട് തുല്യ ഗഡുക്കൾ — നടീലിനു ശേഷം 30 ദിവസവും 60 ദിവസവും. ജൈവ വളങ്ങൾ: അസോസ്പിറില്ലം, ഫോസ്ഫോബാക്ടീരിയ എന്നിവ ഹെക്ടറിന് 2 കിലോഗ്രാം എന്ന അളവിൽ ജൈവ വളത്തോടൊപ്പം ഉപയോഗിക്കുക. (ഉറവിടം: കേരള കൃഷി വകുപ്പ് & വികാസ്പീഡിയ)	**मातीच्या आधारे** माती परीक्षणानुसार खत द्या. प्रति हेक्टर सर्वसाधारण मार्गदर्शक सूचना: • शेणखत: २०-२५ टन (पायाभूत) • एनपीके: १६०:१००:१०० किलोग्रॅम/हेक्टर (एन:पी२ओ५:के२ओ) खत देण्याची वेळापत्रक: - लागवडीपूर्वी पायाभूत म्हणून संपूर्ण पी आणि के आणि अर्धा एन द्या. - उर्वरित एन दोन समान हप्त्यांमध्ये द्या — लागवडीनंतर ३० आणि ६० दिवसांनी. सेंद्रिय खतासोबत अझोस्पिरिलम आणि फॉस्फोबॅक्टेरियाचा वापर २ किलोग्रॅम/हेक्टर या प्रमाणात करा. (स्रोत: केरळ कृषी आणि विकासपीडिया)	**ಗೊಬ್ಬರ ನಿರ್ವಹಣೆ** ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ. ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ: • ಎಫ್‌ಯಿಎಂ (ಸೇಂದ್ರಿಯ): 20-25 ಟನ್‌ಗಳು (ಮೂಲ ಗೊಬ್ಬರ) • NPK: 160:100:100 ಕಿಲೋ/ಹೆಕ್ಟೇರ್ (N:P₂O₅:K₂O) ಅನ್ವಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ: - ಸಂಪೂರ್ಣ P ಮತ್ತು K ಮತ್ತು ಅರ್ಧ N ಮೂಲ ಡೋಸ್ ಆಗಿ. - ಉಳಿದ N ಅನ್ನು ಎರಡು ಸಮಾನ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ — ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 30 ಮತ್ತು 60 ದಿನಗಳ ನಂತರ. ಅಜೋಸ್ಪಿರಿಲಮ್ ಮತ್ತು ಫಾಸ್ಫೋಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಅನ್ನು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದೊಂದಿಗೆ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 2 ಕೆಜಿ ದರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ. (ಮೂಲ: ಕೇರಳ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ್‌ಪೀಡಿಯಾ)	**വളപ്രയോഗം** മണ്ണിന്റെ പരിശോധനയ്ക്കു ശേഷം ഉപയോഗിക്കുക. ഹെക്ടറിന് പൊതുവായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം: • ഫാം യാർഡ് വളം (FYM): 20–25 ടൺ (അടിസ്ഥാന ഡോസ്) • NPK: 160:100:100 കിലോഗ്രാം/ഹെക്ടർ (N:P₂O₅:K₂O) പ്രയോഗ ഷെഡ്യൂൾ: - നടീലിനു മുമ്പ് മുഴുവൻ ഫോസ്ഫറസ് (P) & പൊട്ടാഷ് (K) മുഴുവനും നൈട്രജൻ (N) പകുതിയും. - ബാക്കി നൈട്രജൻ രണ്ട് തുല്യ ഗഡുക്കൾ — നടീലിനു ശേഷം 30 ദിവസവും 60 ദി

Harvesting & Yield	Harvesting / Yield First picking at 75–90 days after transplanting. Continue picking at 7–10 day intervals. Yield: Green chilli – 80–100 q/ha; Dry chilli – 20–25 q/ha depending on variety and management	**कटाई / उपज**	कटाई / उपज रोपण के 75-90 दिन बाद पहली तुड़ाई करें। 7-10 दिन के अंतराल पर तुड़ाई जारी रखें। उपज: हरी मिर्च – 80-100 क्विंटल/हेक्टेयर; सूखी मिर्च – 20-25 क्विंटल/हेक्टेयर (किस्म और प्रबंधन पर निर्भर)।	**तयारी और रोपण**	तयारी / रोपण रोपाई: पहली 75-90 दिनों पर पहला तयारी. 7-10 दिनांतर कटाएं पर तयारी चालू रखें. पैदावार: हरित मरच - 80-100 क्विंटल/हेक्टेयर; सूखा मरच - किस्मेंपर और प्रबंधन पर्यन्त करते 20-25 क्विंटल/हेक्टेयर	**चयनी और प्रबंधन**	कापणी / प्रत्यन्न रोपणानंतर 90-95 दिवसांनी पहिली कापणी. त्यानंतर 7-10 दिवसांच्या अंतराने कापणी सुरू ठेवा. प्रत्यन्न: हिरवी मिरची – 80-100 क्विंटल/हेक्टेर; सुकी मिरची – 20-25 क्विंटल/हेक्टेर (वाण और व्यवस्थापनानुसार).	**அறுவடை மற்றும் மகசூல்**	அறுவடை / மகசூல் நாற்று நட்ட 75–90 நாட்களுக்குப் பிறகு முதல் அறுவடை தொடங்கி 7–10 நாட்கள் இடைவெளியில் அறுவடை செய்யவும். மகசூல்: பச்சை மிளகாய் – 80–100 குவிண்டால்/ஹெக்டேர்; காய்ந்த மிளகாய் – ரகம் மற்றும் மேலாண்மையைப் பொறுத்து 20–25 குவிண்டால்/ஹெக்டேர்.	**கோலிரோ 5 கரோலா**	கீழே / பராமரி நாற்று நடப்பட்ட 75-90 நாளை அறுவடை செய்யவும். 7-10 நாளை கழித்தபின் கீழே கொய்யவுமாகி. பசுமை: ஹெக்டேருக்கு – 80-100 குவிண்டால் – பொதுவாக ஹெக்டேருக்கு 80–100 குவிண்டால்; ஹெக்டேருக்கு – 20–25 குவிண்டால் வரை. வறுத்த மிளகாய் – 20-25 குவிண்டால்/ஹெக்டேர் வரை. வறுத்தபின் மிளகாய் ஹெக்டேருக்கு 20–25 குவிண்டால்.	**கிழங்கு மற்று கலவரி**	கிழங்கு / கலவரி ரோபி 75-90 दिनों बाद पहली तुड़ाई करें। 7-10 दिन के अंतराल पर तुड़ाई जारी रखें। उपज: हरी मिर्च – 80-100 क्विंटल/हेक्टेयर; सूखी मिर्च – 20-25 क्विंटल/हेक्टेयर (किस्म और प्रबंधन पर निर्भर)।
Post-Harvest Management & Storage	Post-Harvest Handling Harvest mature, uniform fruits; avoid mechanical damage. Dry chillies under shade or polythene till moisture content is 8–10%. Store in cool, dry, well-ventilated area using gunny bags or polythene-lined sacks.	**कटाई के बाद की देखभाल और भंडारण**	कटाई के बाद की देखभाल परिपक्व, एकसमान फल तोड़ें; यांत्रिक क्षति से बचें। मिर्च को छाया में या पॉलीथिन में तब तक सुखाएं जब तक नमी की मात्रा 8-10% न रह जाए। ठंडी, सूखी और अच्छी हवादार जगह पर बोरी या पॉलीथिन में इकट्ठी करें।	**तयारी चयनित्व और रोपण**	तयारी चयनित्व और रोपण चयनित फल, समान तोड़ाई करें; यांत्रिक नुकसान टालें. मिरची पूर्ण सुखा (८-१०% नमी) तक छाया में सुखवावी. त्यानंतर थंड, कोरडया, हवेशीर जागेत गोणपाट किंवा पॉलिथिन पिशव्यांत साठवा.	**கறுவடை மற்றும் சேமிப்பு**	அறுவடை-க்குப் பிந்தைய கையாளுதல் முதிர்ந்த, சீரான காய்களை அறுவடை செய்யவும். இயந்திர சேதத்தைத் தவிர்க்கவும். மிளகாய்களில் ஈரப்பதம் 8–10% ஆகும் வரை நிழலிலோ அல்லது பாலிதீன் இல்லம்/தரிசோ உலர்த்தவும். சாக்குப்பைகள் அல்லது பாலிதீன் உறைகளுடன் பட்ட.. சாக்குகளைப் பயன்படுத்தி, குளிர்ச்சியான, உலர்ந்த, நன்கு காற்றோட்டமுள்ள இடத்தில் சேமிக்கவும்.	**கலை சீரி கலைவர் சேமிப்பான கலைவ சேமி**	கீழே / சேமி பசுமை மிளகாய் 75-90 நாளை அறுவடை செய்யவும். 7-10 நாளை கழித்தபின் கீழே கொய்யவுமாகி. பசுமை: ஹெக்டேருக்கு – 80-100 குவிண்டால் – பொதுவாக ஹெக்டேருக்கு 80–100 குவிண்டால்; ஹெக்டேருக்கு – 20–25 குவிண்டால் வரை. வறுத்த மிளகாய் – 20-25 குவிண்டால்/ஹெக்டேர் வரை. வறுத்தபின் மிளகாய் ஹெக்டேருக்கு 20–25 குவிண்டால்.	**கிழங்கு மற்று கலவரி**	கிழங்கு / கலவரி रोपी 75-90 दिनों बाद पहली तुड़ाई करें। 7-10 दिन के अंतराल पर तुड़ाई जारी रखें। उपज: हरी मिर्च – 80-100 क्विंटल/हेक्टेयर; सूखी मिर्च – 20-25 क्विंटल/हेक्टेयर (किस्म और प्रबंधन पर निर्भर)।
Disclaimer	These recommendations are based on SAU, government agencies, and trial centers. Actual results may vary depending on soil type, climate, variety, and crop management practices.	**अस्वीकरण**	ये सिफारिशें एसएयू, सरकारी एजेंसियों और परीक्षण केंद्रों पर आधारित हैं। वास्तविक परिणाम मिट्टी के प्रकार, जलवायु, किस्म और फसल प्रबंधन पद्धतियों के आधार पर भिन्न हो सकते हैं।	**ఆమోదించడం**	ఆమోదించడం ఈ శిఫారసులు రాష్ట్ర, జాతీయ ఏజెన్సీలు మరియు ట్రయల్ సెంటర్ల ఆధారంగా ఉన్నాయి. వాస్తవ ఫలితాలు నేల రకం, వాతావరణం, రకం మరియు పంట నిర్వహణ పద్ధతుల ఆధారంగా మారవచ్చు.	**மறுப்பு**	மறுப்பு இந்த பரிந்துரைகள் SAU, அரசு நிறுவனங்கள் மற்றும் சோதனை மையங்களின் அடிப்படையில் உள்ளன. உண்மையான முடிவுகள் மண் வகை, காலநிலை, பயிர் இரகம் மற்றும் பயிர் மேலாண்மை நடைமுறைகளைப் பொறுத்து மாறுபடலாம்.	**ఆమోదించడం**	ఆమోదించడం ఈ సిఫారసులు SAU/KVK, ప్రభుత్వ సంస్థలు మరియు ప్రయోగశాల కేంద్రాల ఆధారంగా రూపొందించబడ్డాయి. వేరు రకం, వాతావరణం, రకం మరియు పంట నిర్వహణ పద్ధతులను బట్టి వాస్తవ ఫలితాలు మారవచ్చు.	**अस्वीकरण**	अस्वीकरण ये सिफारिशें SAU/KVK, सरकारी संस्थाओं और परीक्षण केंद्रों पर आधारित हैं। वास्तविक परिणाम मिट्टी के प्रकार, जलवायु, किस्म और फसल प्रबंधन पद्धतियों के आधार पर भिन्न हो सकते हैं।